

OECD *Multilingual Summaries*

Going for Growth 2010

Summary in Dutch

Voor meer groei 2010

Samenvatting in het Nederlands

- De wereld worstelt momenteel met de nasleep van de ergste financiële crisis sinds de Grote Depressie. In Voor meer groei 2010 (Going for Growth 2010) wordt ingegaan op de structurele beleidsmaatregelen die in reactie op de crisis zijn genomen, worden de mogelijke gevolgen ervan voor de economische groei op lange termijn onderzocht en wordt bepaald welke hervormingen absoluut noodzakelijk zijn om het herstel te ondersteunen. De publicatie bevat bovendien een algemene evaluatie van de beleidshervormingen die de lidstaten van de OESO in de afgelopen vijf jaar hebben doorgevoerd om de werkgelegenheid en de arbeidsproductiviteit te verhogen. Het betreft onder meer hervormingen op het gebied van onderwijs, reglementering van productmarkten, landbouwbeleid, belastings- en uitkeringsstelsels, gezondheidszorg en arbeidsmarktbeleid.
- Aan de hand van de opgenomen internationaal vergelijkbare indicators kunnen landen hun economische prestaties en structurele beleidsmaatregelen op uiteenlopende gebieden evalueren.
- Bovendien zijn in deze publicatie drie analytische hoofdstukken opgenomen over intergenerationele sociale mobiliteit, prudentiële regelgeving en mededinging op het gebied van bancaire diensten alsmede belangrijke beleidsuitdagingen in Brazilië, China, India, Indonesië en Zuid-Afrika.

De OESO-landen hebben een zware financiële crisis doorgemaakt die heeft geleid tot de diepste recessie sinds de Grote Depressie. Regeringen en centrale banken reageerden snel met nooit eerder genomen initiatieven om het financiële stelsel te redden en troffen een brede waaier van beleidsmaatregelen die over het algemeen de basis lijken te hebben gelegd voor een geleidelijk herstel.

Zodra het herstel een structureel karakter krijgt, zullen de maatregelen die meteen na het uitbreken van de crisis zijn genomen, opnieuw moeten worden beoordeeld om na te gaan of zij wel zullen blijven bijdragen tot een duurzame economische groei. In het verslag van vorig jaar werden beleidsbeginselen vastgesteld die de vraag op korte termijn konden ondersteunen en tegelijkertijd zouden bijdragen tot een duurzame groei op lange termijn. Het eerste hoofdstuk (“Een respons bieden op de crisis”) bevat een gedetailleerde analyse van de huidige beleidsmaatregelen. Drie belangrijke conclusies springen in het oog.

- De OESO-landen hebben tot nu toe de zwaarste structurele beleidsfouten uit een aantal vroegere crises vermeden, zoals zwaar protectionistische ingrepen en bijzonder schadelijke arbeidsbeleidsmaatregelen als regelingen voor vervroegde uittreding. Er werden andere maatregelen getroffen die zullen helpen de negatieve gevolgen van de crisis voor de materiële levensstandaard en welvaart te beperken, onder meer op het gebied van O&O, infrastructuur, belastingen op arbeid en actieve beleidsmaatregelen met betrekking tot de arbeidsmarkt.
- De risico's blijven in de toekomst echter groot. Aangezien de werkloosheid naar alle waarschijnlijkheid hoog zal blijven, zullen regeringen onder druk staan om arbeidsmarktmaatregelen in stand te houden of te nemen die, indien ze sterk in het beleid verankerd worden, de benutting van de beroepsbevolking blijvend zouden kunnen verminderen. Evenzo zou de broodnodige consolidatie van de openbare financiën, naargelang de omvang en aard van de veranderingen in de belastingen en de uitgaven, de inkomsten op lange termijn kunnen beïnvloeden.
- Structurele hervormingen zijn als gevolg van de crisis nog dringender geworden, vooral dan wat de financiële regelgeving betreft. Er zijn ook hervormingen nodig op andere gebieden, zoals de arbeids- en de productmarkten, waarop zij het herstel zouden kunnen versnellen, tot de consolidatie van de openbare financiën zouden kunnen bijdragen zonder de groei op lange termijn in gevaar te brengen en, in bepaalde gevallen, de tekorten op de lopende rekening zouden kunnen helpen beperken.

Gezien de sterke behoefte aan hervorming in de nasleep van de crisis wordt in het overzicht van de hervormingen (hoofdstuk 2) de balans opgemaakt van de vooruitgang die elk land in de afgelopen vijf jaar heeft geboekt op uiteenlopende structurele beleidsdomeinen waarop overheidsingrijpen de groei op lange termijn zou kunnen stimuleren. In de publicatie van dit jaar ligt in de landenverslagen (hoofdstuk 3) ook de nadruk op de meest dringende prioriteiten die tijdens het herstel moeten worden aangepakt. Ondanks de ernst en de omvang van de crisis zijn de verschillen in BBP per capita nauwelijks veranderd en zijn zij in ruime mate te wijten aan structurele beleidsfactoren op basis waarvan de structurele beleidsprioriteiten in het Voor meer groei-verslag zijn bepaald. De voornaamste hervormingspatronen die tijdens de inventarisatie tussen 2005 en 2009 werden vastgesteld, zijn de volgende.

- De lidstaten van de OESO volgen de Voor meer groei-beleidsprioriteiten op sinds 2005. Twee derde van de landen heeft jaarlijks ten minste op één prioritair gebied wetgevende maatregelen genomen.
- Tegelijkertijd waren de hervormingen veeleer geleidelijk dan drastisch van aard en gingen de meeste niet ver genoeg om de overeenkomstige Voor meer groei-prioriteiten afdoende aan te pakken. Het ritme van de structurele hervormingen lijkt sinds kort bovendien af te nemen.
- Er bestaan grote verschillen tussen de landen die sinds 2005 het grootste aantal structurele hervormingen hebben doorgevoerd, met name vanuit geografisch oogpunt en op het gebied van omvang en inkomens, hoewel het vooral kleine OESO-economieën betreft.
- De ervaring met vroegere hervormingen die in dit hoofdstuk aan bod komen, leert dat hervormingen gemakkelijker kunnen worden gerealiseerd wanneer zij op korte termijn uitsluitend voordelen en weinig of geen kosten met zich meebrengen en moeilijker wanneer zij de kortetermijnbelangen van bepaalde groepen zouden kunnen schaden, zoals beleggers, landbouwers en werkenden.

Dit Voor meer groei-verslag bevat naast speciale thematische hoofdstukken over intergenerationele sociale mobiliteit en prudentiële regelgeving en mededinging op het gebied van bancaire diensten ook een hoofdstuk waarin de Voor meer groei-methodiek wordt toegepast op Brazilië, China, India, Indonesië en Zuid-Afrika.

In het hoofdstuk over intergenerationele sociale mobiliteit (“Als het in de familie zit”, hoofdstuk 5) wordt nagegaan hoe beleidshervormingen belemmeringen voor sociale mobiliteit kunnen wegwerken en op die manier kunnen bijdragen tot gelijke kansen voor iedereen. Dergelijke hervormingen kunnen zowel de samenleving

rechtvaardiger maken als de economische groei versnellen door ervoor te zorgen dat het menselijke kapitaal gemakkelijker kan worden ingezet waar het optimaal kan worden benut. De onderstaande conclusies zijn de voornaamste die werden getrokken uit de analyse van de grensoverschrijdende patronen die zich recent hebben afgetekend op het gebied van intergenerationale sociale mobiliteit en van de verbanden ervan met het overheidsbeleid.

- In vrijwel alle landen waarover gegevens beschikbaar zijn, beïnvloeden de ouders en de sociaaleconomische achtergrond de prestaties van hun kinderen op onderwijs-, inkomens- en loongebied, maar de verschillen tussen de landen zijn groot. De inkomensmobiliteit van vader op zoon is bijzonder laag in Frankrijk, Italië, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten en ligt hoger in de noordse landen, Australië en Canada.
- De aanzienlijke inkomenspremie voor kinderen uit gezinnen met een hoger opleidingsniveau en het overeenkomstige inkomensnadeel voor kinderen die opgroeien in gezinnen met een lager opleidingsniveau variëren eveneens in de Europese OESO-landen. Zij zijn bijzonder groot in Zuid-Europa en in het Verenigd Koninkrijk.
- De invloed van de sociaaleconomische achtergrond van ouders op de prestaties van leerlingen in het secundair onderwijs is zeer groot in België, Frankrijk en de Verenigde Staten en is kleiner in bepaalde noordse landen alsook in Canada en Korea.
- De kans is groot dat ongelijkheden in het secundair onderwijs leiden tot ongelijkheden in het hoger onderwijs en later ook tot inkomensongelijkheid.

Het is gebleken dat onderwijsmaatregelen, zoals onderwijs voor jonge kinderen, sociale vermenging in scholen en het vermijden van vroegtijdige selectie van leerlingen, een van de voornaamste oorzaken zijn van verschillen in intergenerationale sociale mobiliteit tussen landen. Ook een herverdelingsbeleid en inkomensondersteunende maatregelen worden in verband gebracht met een grotere intergenerationale sociale mobiliteit.

In het hoofdstuk over prudentiële regelgeving en mededinging op het gebied van bancaire diensten (“Goed van de eerste keer”, hoofdstuk 6) wordt ingegaan op mogelijke afwegingen tussen stabiliteit en concurrentie in de financiële sector. De recente financiële crisis heeft het belang van een stabiele bankensector aangetoond, terwijl de potentiële voordelen van vrije mededinging al lang bekend zijn. In de huidige voorstellen en maatregelen ter versterking van de prudentiële regelgeving dient niet alleen aandacht te worden besteed aan stabiliteit, maar ook aan de reeds lang bewezen voordelen van vrije mededinging op de financiële markten. De voornaamste bevindingen zijn als volgt.

- De relatie tussen de indicators voor prudentiële regelgeving en summier mededingingsmaatregelen op het gebied van bankdiensten wijst er niet op dat prudentiële regelgeving de vrije mededinging nadelig beïnvloedt. Het is dus mogelijk dat er geen sprake is van een afweging tussen de stabiliteit en de mededingingsdoelstellingen van de financiële sector.
- Bepaalde deelgebieden van prudentiële regelgeving, en vooral dan een sterke toezichthouder op de banken, lijken de concurrentie op het gebied van bankdiensten zelfs te stimuleren, mogelijk omdat streng toezicht bijdraagt tot gelijke mededingingsvoorwaarden voor alle marktspelers.
- Maatregelen ter versterking van de prudentiële regelgeving lijken de vrije mededinging slechts op een klein aantal gebieden af te remmen, zoals beperkingen inzake eigendom en marktbetreding.
- De invloed van prudentiële regelgeving op de mededinging tussen banken lijkt af te hangen van de strengheid van het toezicht. Zo lijken sterke toezichthouders het concurrentieremmende effect van strenge regelgeving inzake eigendom en marktbetreding te verzachten.

In het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 7) wordt het Voor meer groei-kader van de OESO toegepast op Brazilië, China, India, Indonesië en Zuid-Afrika (hierna gezamenlijk “BIICS” genoemd), die in hun respectieve regio de grootste economie zijn. Het hoofdstuk is hoofdzakelijk gericht op de manier waarop hoge groeicijfers kunnen worden bewerkstelligd en in stand gehouden, teneinde de levensstandaard in deze landen op lange termijn dicht bij die van het OESO-gebied te brengen. In het kader van de analyse worden in het hoofdstuk een aantal gemeenschappelijke gebieden voor lopende hervormingen binnen de BIICS aangereikt.

- Een snelle verbetering van de toegang tot onderwijs heeft ervoor gezorgd dat het percentage jongeren dat de middelbare school afmaakt ongeveer even hoog is als in de OESO-landen (evenwel in mindere mate in India), wat hoop geeft op een aanhoudende productiviteitsgroei in de komende decennia. In de BIICS zijn de meeste aspecten van de reglementering van productmarkten minder bevorderlijk voor de mededinging dan in de bovenste helft van de OESO-landen.
- De blijvende omvangrijke informele sector in de meeste BIICS en de bijzonder lage benutting van de beroepsbevolking in Zuid-Afrika rechtvaardigen een veelzijdige strategie die voornamelijk ten doel heeft de werkgelegenheid in de formele sector te bevorderen. Belangrijke beleidshervormingen in dit verband zijn onder meer het verbeteren van de flexibiliteit van het menselijke kapitaal en de arbeidsmarkt, het vereenvoudigen van het belastingstelsel en het beperken van bezwarende regelgeving voor productmarkten.

- Eigendomsrechten en gerechtelijke instanties zouden in de BIICS, en vooral dan in China en Indonesië, versterkt kunnen worden. Er is ook nog aanzienlijke ruimte voor de versterking van het wetshandhavingskader, zowel in de voornoemde twee landen als in Brazilië.
- De financiële markten zijn doorgaans oppervlakkiger in de BIICS dan in de bovenste helft van de OESO-landen, wat leidt tot een lage financiële inclusie en een beperktere rol voor financiële tussenpersonen. Een op financiële consolidatie gericht beleid, met inbegrip van betere regelgeving, zou de omvang van ondernemingen, de vorming van kapitaal en de productiviteit kunnen bevorderen.

Het Voor meer groei-kader kan niet zo gemakkelijk op de BIICS worden toegepast als op de OESO-landen omdat alle beleids- en prestatie-indicators momenteel niet voor al deze landen voorhanden zijn. Door de grote verschillen met bepaalde OESO-economieën versterkt de opname van de BIICS in het Voor meer groei-verslag bovendien het heterogene karakter van de landendekking. De analyse illustreert wel de flexibiliteit en robuustheid van de Voor meer groei-methodiek, die in de komende jaren verder zal worden verfijnd in het kader van de volledige integratie van nieuwe landen.

© OECD 2010

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

Deze zijn gratis te verkrijgen via de Online Bookshop van de OESO
www.oecd.org/bookshop/

Neem voor meer informatie contact op met de eenheid OECD Rights and Translation, Public Affairs and Communications Directorate op: rights@oecd.org of per fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Bezoek onze website www.oecd.org/rights/

